

Debatt: Fler våtmarker behövs för rikare skogar

I debattartikeln nedan uppmärksammar Skogssällskapet och Svensk Våtmarksfond våtmarkernas bidrag till de svenska skogarna och uppmanar våra riksdagsledamöter att göra långsiktiga satsningar på våtmarker.

Den 2 februari infaller Världsvåtmarksdagen, en dag för att uppmärksamma våtmarkernas värde för människa och natur. Till skillnad från hur det sett ut historiskt är våtmarker i dag en bristvara i det svenska landskapet.

I Sverige beräknas det finnas över en miljon kilometer diken. Många av dem grävdes i början av 1900-talet för att marken skulle bli användbar för jord- och skogsbruk. Det fick till följd att många våtmarker torrlades och försvann ur landskapsbilden.

Enligt en studie från Göteborgs universitet läcker Sveriges utdikade våtmarker årligen lika mycket klimatpåverkande växthusgaser som biltrafiken. Våtmarker har nu hamnat högt upp på agendan för Sveriges riksdagspolitiker, och Skogsstyrelsen har ett pågående regeringsuppdrag att återväta dikad torvmark för att minska utsläppen av växthusgaser. Fram till 2023 finns det bidrag att söka som kan ersätta en del av kostnaderna för ett våtmarksprojekt.

Det är bra, men våtmarker måste fortsätta att vara en fråga högt upp på den politiska agendan även kommande mandatperiod i riksdagen.

I vår dagliga verksamhet på Skogssällskapet och Svensk Våtmarksfond ser vi ett stort intresse för våtmarksprojekt från både privata och offentliga skogsägare. Klimatnytta är ett skäl, men våtmarker har fler fördelar än så:

- De fungerar som en buffert för grundvattnet och kan hjälpa till att jämna ut flödet vid höga vattennivåer – som efter omfattande regnväder – och vid torka.

- De renar vattnet från kväve, fosfor och bekämpningsmedel och skiljer av sediment och slam.
- De gynnar den biologiska mångfalden genom att fungera som barnkammare för många insekter, grodor, fiskar och fåglar.
- De är vackra och har höga rekreativsvärden.

Sammantaget innebär det att våtmarker bidrar till en rikare skogsmiljö på en mängd olika sätt, som både kommer skogsägaren och hela samhället till del. Därför behöver vi säkerställa att stödet för återetablering av våtmarker finns kvar under en längre tid, och att administrationen görs så enkel som möjligt, så att fler skogsägare kan och vill vara med i satsningen.

Det ökade intresset för våtmarker får inte bli en tillfällig satsning från politikernas sida, som glöms bort när debatten falnat. Ett långsiktigt arbete för att fler av Sveriges torrlagda våtmarker ska återställas gynnar såväl klimatarbetet som den biologiska mångfalden och vårt samhälles utmaningar med vattenkvalitet och ojämna vattenflöden.

Låt det bli ett löfte från våra riksdagsledamöter på Världsvåtmarksdagen!

Karin Fällman Lillqvist, hållbarhetschef Skogssällskapet

Hans von Essen, generalsekreterare Svensk Våtmarksfond